

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Urkunden und Akten der Stadt Strassburg

Politische Urkunden von 1266 bis 1332

Wiegand, Wilhelm

Straßburg, 1886

1298 - 1299

[urn:nbn:de:bsz:31-326704](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-326704)

cecidit de cappella ejusdem monasterii¹. unde preceptum est ab episcopo Argentinensi, ut quilibet sacerdos sue dyocesis omni septimana celebret tres missas pro benefactoribus vivis et defunctis. insuper peccata, oblita vota fracta si ad ea redierint, penitencie neglecte, juramenta que procedunt ex animi levitate, offense patrum et matrum sine manuum injectione violenta misericorditer relaxantur. preterea participes fiunt omnium bonorum, que fiunt in civitate et dyocesi Argentinensi. summa karrenarum centum quadraginta criminalium et quatuordecim anni venialium. summa missarum octoginta milia. vobis vero sacerdotibus in hoc negotio pie laborantibus, quicquid in horis canonicis obmisistis, si contriti et confessi fueritis in domino, condonatur. in cujus rei testimonium sigillum nostrum duximus presentibus appendendum. datum anno domini 1298².

F aus Straßb. Frauenh. A. Donationsbuch 2 fol. 206 cop. ch. d. a. 1406.

217. Frater Egidius patriarcha Gradensis, Martinus Brakarensis, Henricus Jadrensis archiepiscopi, Georgius Sardenensis, frater Jacobus Calcedonie, Thomasius Coronensis, Rodericus Mindoniensis, frater Maurus Ameliensis, Johannes Olenensis, frater Monaldus civitatis Castellane, Nicolaus Capritanus, et frater Nicolaus Turibulensis episcopi cupientes, ut ecclesia monasterii sororum sancte Elizabeth secundum instituta fratrum predicatorum viventium extra muros Argentinenses congruis honoribus frequentetur, omnibus vere penitentibus et confessis, qui ad dicti monasterii ecclesiam in festivitatibus subscriptis, videlicet nativitatis, resurrectionis et ascensionis domini nostri Jesu Christi atque pentecostes, in quatuor festivitatibus beate Marie virginis, assumptionis, nativitatis, purificationis, annunciationis, sancte Elizabeth ecclesie patroue, sanctorum Johannis baptiste et evangeliste, Laurentii, Vincentii et Stephani martirum, in festis sancte crucis, sancti Michahelis archangeli, beatorum Petri et Pauli et omnium aliorum apostolorum, Martini et Nicolai confessorum, beatarum Margarete, Katerine, Cecilie et Agnetis virginum, sancte Marie Magdalene, in festo omnium sanctorum, in anniversariis dedicationum ipsius ecclesie ac per octo dies predicta festa immediate sequentes causa devotionis seu peregrinationis accesserint aut qui ad fabricam seu reparationem ornamenta luminaria aut ad alia necessaria predicti monasterii manus porrexerint adjutrices aut in extremis laborantes aliquid legaverint, singuli singulis quadraginta dierum indulgentias de injunctis penitentiis, dummodo loci diocesani ad id consensus accesserit, relaxant. « licet is de cujus munere. » datum Rome anno domini 1299, 2 idus aprilis pontificatus domini Bonifacii pape VIII anno quinto. 1299 April 12 Rom.

H aus Straßb. Hosp. A. lad. 90 fasc. 7 or. mb. c. 12 sig. pend. Die zwölf Siegel hängen einzeln an roth-gelben Seidenschmüren.

¹ Vergl. *Miracula s. Mariæ Argentinensia retractata a Gotfrido de Ensmingen (Mon. Germ. SS. XVII, 114-117)*.

² In demselben Jahre gewährt Bischof Mangold selbst einen Ablass, der mit demjenigen Bischof Emichos von Worms vom Jahre 1297 genau übereinstimmt. Vergl. nr. 40 Anmerk. 3. Auch von Bischof Leopold von Bamberg wird ohne nähere Zeitangabe erwähnt, daß er gleich den übrigen Bischöfen für die Wohlthäter der Münsterfabrik quadraginta dies criminalium et unum annum venialium bewilligt habe. *Frauenh. A. Donationsb. 2 fol. 206-207.*

218. Petrus episcopus Basiliensis omnibus vere penitentibus et confessis, qui ad ecclesiam sancti Stephani in Argentina in dedicacione et in anniversario dedicacionis altaris super letenario ecclesie predictae et per octo dies subsequentes, item in festis patronorum altaris predicti, videlicet Johannis baptiste, Mathye apostoli, Katherine virginis et martyris, undecim milium virginum, decem milium 5
martyrum atque Jodoci confessoris, item in sex festis, videlicet nativitatibus beati Stephani prothomartyris et invencionis ipsius, beate Athale virginis, sancte Barbare virginis et martyris, beate Odilie virginis atque dedicacionis ecclesie sancti Stephani accesserint, quadraginta dies criminalium et annum venialium de injuncta eis penitencia cum consensu episcopi Argentinensis relaxat prohibens, ne littere sue 10
extra per questuarios deferantur. « loca sanctorum omnium. » datum Argentine feria 2 post Quasimodogeniti anno domini 1299. *April 27 Straßburg.*

B aus Straßb. Bez. A. H fasc. 2622 or. mb. c. sig. pend. delapso.

219. Frater Egidius patriarcha Gradensis, frater Henricus Jadrensis archiepiscopus, frater Romanus Crohensis^a, Georgius Sardenensis, Rodericus Mindoniensis, 15
Johannes Olenensis, frater Maurus Ameliensis, Thomas Coronensis, frater Nicolaus Thuribulensis, Nicolaus Capritanus, frater Jacobus Calcedoniensis et frater Monaldus Civitatis Castelanensis episcopi cupientes, ut monasterium sancte Elizabet ordinis predicatorum civitatis Argentinensis congruis honoribus honoretur, omnibus vere penitentibus et confessis, qui ad dictum monasterium in omnibus festivitibus sub- 20
scriptis, videlicet nativitatibus, resurrectionis, ascensionis domini et pentecostes ac in omnibus festivitibus beate Marie virginis, in festivitibus apostolorum Petri et Pauli et omnium aliorum apostolorum, in commemoratione omnium sanctorum, in festivitate ipsius beate Elizabet et per ipsarum festivitatum octavas, necnon in festivitibus beatorum Michaelis archangeli, Johannis baptiste, Laurentii, Georgii, Petri 25
martyris et Vincentii, Nicolai, Dominici, Martini et Augustini beatarumque Margarete, Lucie, Caterine et Barbare, Marie Magdalene et Anne omniumque altarium ibidem existentium causa devotionis accesserint et manus ad ipsius monasterii necessaria porrexerint adjutrices, singuli singulis quadraginta dierum indulgentias de injunctis penitentiis relaxant, dummodo diocesani^b voluntas ad id accesserit. « splendor paterne 30
glorie ». datum Rome sub anno domini 1299 mense aprilis, pontificatus domini Bonifacii pape VIII anno quinto. *1299 April Rom.*

H aus Straßb. Hosp. A. lad. 90 fasc. 8 or. mb. c. 12 sig. pend. Die rothen wohlerhaltenen Siegel hängen an roth-gelben Seidenschnüren in vier Gruppen zu je 3 Stück. Vergl. nr. 217.

220. *König Albrecht gebietet den Bürgern von Offenburg, die neuen in Straß- 35
burg geprägten Pfennige von nächster Lichtmeß an auf acht Jahre in Umlauf zu nehmen. 1299 Juni 16 Wiesbaden.*

Albertus dei gratia Romanorum rex semper augustus prudentibus viris . . . sculteto consulibus et universis civibus de Offemburge fidelibus suis dilectis gratiam

a) frater — Cro auf Rasur. b) H diocesseri.

suam et omne bonum. cum venerabilis Conradus Argentinensis episcopus princeps
 noster dilectus et prudentes viri scultetus consules et universitas civium ejusdem
 loci fideles nostri dilecti, quos favore speciali prosequimur, nobis humiliter suppli-
 carint precibus devotissimis nos rogando¹, ut novam monetam, que in Argentina
 5 cuditur, in Offenburg et in Hagenoya recipi ab omnibus hominibus faciamus, nos
 episcopi et civium predictorum precibus benignius annuentes et attendentes commune
 bonum patrie propter deum precipue et utilitatem vestram et aliorum hominum, que
 indubitanter vobis proveniet, ut speramus, fidelitati vestre committimus firmiter et
 mandamus volentes precise, quatenus novos denarios, qui fiunt in predicta Argenti-
 10 nensi civitate, in Offenburge sicut Argentine debeatis sine contradictione qualibet
 recipere et eorum cursum a festo purificationis beate Marie virginis proxime affuturo
 ad octo annos continuos efficaciter promovere, procurantes forum cum eisdem denariis
 communiter apud vos omnium rerum venalium exerceri. datum in Wisbaden 16
 kalendas julli, indictione 12, anno domini 1299, regni vero nostri anno primo.

1500
 Februar 2

15 *S aus Straßb. St. A. Münzsachen art. 23 nr. 3 or. mb. c. sig. pend.*
Gedruckt darnach i. d. Zeitschr. f. Gesch. d. Oberrh. II, 411. — Böhner R. Alb. nr. 191.

221. *Statut des Straßburger Domcapitels über sechs einem neugewählten Bischof
 aufzuerlegende Verpflichtungen. 1299 September 15.*

Pro conservatione status ecclesiastici jurisque honoris et libertatis totius cleri
 20 civitatis et dyocesis Argentinensis nos prepositus decanus totumque capitulum ecclesie
 Argentinensis statuimus ordinamus, provida deliberatione prehabita, consensu una-
 nimi et antiquis ecclesie nostre statutis annexos esse volumus articulos subnotatos:
 primum scilicet, quod venerabilis pater dominus noster episcopus Argentinensis, qui
 proxime creatus fuerit in nostra ecclesia, et ejus in perpetuum successores clericos
 25 sibi subjectos, quibus plerumque layci opido sunt infesti, ab oppressionibus et vio-
 lenciis laicorum, in quantum ipsis possibile fuerit, debeant defensare, et ne a laycis
 ad forensia judicia trahantur inviti, ipsisque clericis violenciam vel injuriam passis
 a laycis satisfactionem congruam vel emendam pro viribus procurare. secundum quod
 idem dominus episcopus et ejus in perpetuum successores clericos decedentes vel
 30 mortuos velamentis indumentis suppellectilibus vel aliis bonis suis spoliari non con-
 sentiant neque sinant, sed talium bona disponi procurent secundum dispositionem
 et voluntatem ultimam decedentis vel alias, prout de jure fuerint disponenda. tertium
 quod prefatus dominus episcopus et ejus in perpetuum successores prelatiis canonicis
 abbatibus abbatissis et aliis clericis vel monasteriis aut ecclesiis sibi subjectis exac-
 35 tiones aliquas vel collectas tallias aut contributiones imponere non debeant vel ab
 eis invitis exigere aut aliquatenus extorquere, nisi secundum quod episcopis a
 juribus est permissum. quartum quod idem dominus episcopus vel ejus in perpetuum
 successores proventus vel redditus beneficiorum vacantium vel non vacantium, invitis

¹ *Vergl. nr. 210.*